

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УТВЪРЖДАВАМ:
ДОЦ. Д-Р ИГОР ДАМЯНОВ
МИНИСТЪР

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за възпитание и обучение

по

БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

в I - IV клас

София, 2003 година

Учебна програма по безопасност на движението по пътищата за I - IV клас

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ПО "БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА" /БДП/

Учебната програма по Безопасност на движението по пътищата /БДП/, за I - IV клас поставя началото на цикъла за изграждане на основите на възпитанието, културата и техническата грамотност, необходими за безопасното поведение по пътищата на учениците, в рамките на началното образование. Те осигуряват начална компетентност за елементите на пътната среда: "човек – пътно превозно средство – път". Изграждането на безопасно поведение трябва да бъде постигнато чрез ситуации, в които обучаваните се учат да разбират, прилагат, оценяват и управляват практически умения, необходими им в съвременната пътна обстановка. Те трябва да се формират главно чрез подражаване, упражнения, тренировки и личен опит.

Чрез учебната програма трябва да се постигне придобиване от учениците на знания и умения, формирани при възпитанието и обучението им, и същевременно да се осигурят условия за изграждане на представите им за връзките между техника - социална действителност - транспортна култура.

Възпитателната дейност чрез изучаването на Безопасност на движението по пътищата представлява своеобразни стъпала за преминаване от процеса на възприемане, формиране, затвърдяване и надграждане на знания и умения към развиване и усъвършенстване на защитните механизми на децата и учениците като участници в съвременното пътно движение.

Дългосрочната роля на възпитанието и обучението по Безопасност на движението по пътищата е създаването на определен начин на мислене и изграждане на транспортна култура на отделната

личност, които осигуряват не само личната безопасност, но и сигурността на останалите участници в движението.

Обучението по Безопасност на движението по пътищата е вид социално учене и трябва да бъде наситено с дейности с интелектуален и практически характер, а доминиращата форма да бъде практическото упражнение. Това ще осигури като резултат доминиране на уменията над теоретичното знание, защото опазването на живота и здравето изисква преди всичко действено-практическо отношение, самоконтрол и отговорност към спазване на нормативни изисквания и стремеж за усъвършенстване на защитни реакции.

Обучението по Безопасност на движението по пътищата е концентрично, като целите, учебното съдържание, формите и методите му са в зависимост от психофизиологическите особености на учениците.

В основата на определяне на целите на обучението по Безопасност на движението по пътищата в отделните класове е залегал статуса на ученика последователно през годините.

Учебното съдържание е структурирано в глобални теми за всяка възрастова група (за всеки клас) на училището.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

2.1. Да се формират и усъвършенстват сензомоторни умения за защита:

- Да възприемат и разграничават цветове, форми, движение, скорост, покой;
- Да възприемат и различават шумове от пътни превозни средства;

- Да придобиват и развиват двигателни умения (движения на тялото и главата, определяне на посоките “ляво-дясно”, “горе-долу”, спрямо точка в себе си и спрямо точка извън себе си), насочени към възприемане на оптимално количество информация.

2.2. Да се формират и усъвършенстват интелектуални умения:

- Да се ориентират в реална пътна ситуация като пешеходци и пътници в обществения транспорт;
- Да могат да определят елементите на пътната среда в квартала, около дома и около училището;
- Да откриват грешки в поведението на пешеходци и пътници в обществения транспорт в различни ситуации;
- Да умеят да описват собственото си поведение като пешеходци и пътници;
- Да умеят да разбират и обясняват последствията от грешките в собственото си поведение като пешеходци, пътници и начинаещи велосипедисти;
- Да формират начални умения за разбиране развитието на пътнотранспортната ситуация, на поведението на участниците в нея и на собственото си поведение;
- Да изброяват рисковите фактори на различните пътнотранспортни ситуации.

2.3. Да се формират и усъвършенстват практически умения:

- Да разчитат схеми и планове с маршрути;
- Да се движат самостоятелно и безопасно по маршрут от дома до училището и обратно;
- Да преминават безопасно през кръстовища, пешеходни пътеки и необозначени места;
- Да формират умения за обясняване на собственото си поведение;
- Да формират умения за въздържане от импулсивни действия;

- Да осъзнават значението на толерантността, етичността и дисциплинираността между участниците в движението по пътищата;
- Да формират умения за извършване на правилните действия в различни пътни ситуации.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Очакваните резултати са диференцирани в колони 1 и 2 на приложената таблица. Те са формулирани така, че да могат да бъдат изпълнени от учениците и да бъдат констатирани при вътрешното или външно оценяване с по-голяма лекота.

Учебното съдържание, дефинирано в ядрата на ДООИ за I - IV клас, е предназначено за постигане на специфичните цели на възпитанието и обучението по БДП в тази възрастова група.

Работата в рамките на формулираните глобални теми в четирите класа трябва да доведе до полагане в единство на основите на всички компоненти на функционалната грамотност и съвременната култура на поведение. Необходимо е постигане на хармония от компоненти на техническа, организационна, правна, здравна, комуникативна и социална култура на подрастващите.

От учениците се очаква да се изградят:

- знанията и уменията, които осигуряват опазване на човешкото здраве;
- форми на безопасно поведение;
- компетентност, ценностна ориентация и мотивация за усъвършенстване на знания и умения за безопасно поведение.

Това са необходимите елементи за възпитаването на съвременна транспортна култура.

I КЛАС

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ		IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ			
Ядра на учебното съдържание	Основни резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия /по теми/	Контекст на учебното съдържание и дейности, извършвани от учениците	Възможности за междупредметни връзки
Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
1. Моят безопасен маршрут	<p>Стандарт 1. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изработва безопасен маршрут в графична форма; - определя самостоятелно опасните места по него; - обяснява защо те са опасни; - демонстрира безопасно поведение по този маршрут. <p>Очакван резултат: <u>Планиране, организиране и изпълнение в реално действен план своя безопасен маршрут.</u></p>	<p>Глобална тема: Отивам сам на училище</p> <p>Подтема 1: Знам безопасния път до училище Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описват, разпознават и разграничават отделните елементи на пътя: платно, тротоар, бордюр, банкет и опасните им места; • разпознават и именуваат участниците в движението; • описват със свои думи безопасния път от дома до училище. <p>Подтема 2: Знам и мога да пресичам безопасно Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описват и разграничават местата за пресичане и техните характеристики; • именуваат кой, къде и защо трябва да се движи; • формират умения за зрителна и слухова комуникация с другите 	<p>тротоар, платно, маршрут, бордюр, път, банкет, опасна част на тротоара, превозни средства, пешеходци, участници в пътното движение.</p> <p>пешеходна пътека, светофар, кръстовище, окомер, скорост.</p>	<p>На учениците да се даде възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разпознават и назовават основните елементи на пътя; • да обясняват предназначението на основните елементи на пътя; • да работят с учебно-помощна литература и дидактически материали; • да моделират пътни ситуации; • да се упражняват за движение по безопасен маршрут; • да наблюдават и коментират действието на светофар, поведението на пешеходците при преминаване през кръстовище; • да наблюдават и описват поведението на пешеходците при преминаване по 	<p>1. Български език и литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> • правилно записване, изговаряне и четене на основни понятия; • разширяване и обогатяване на активния речник. <p>2. Изобразително изкуство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • избор и оцветяване с подходящи цветове и форми на елементи на пътната среда; • апликиране на модели на елементи от пътна среда. <p>3. Физическа култура и спорт:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подвижни игри за ориентиране в посоките ляво, дясно;
2. Пътната среда, в която се движа	<p>Стандарт 2. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разпознава и именува отделните елементи на пътя – платно, тротоар, бордюр, банкет и назовава опасните им места; - разпознава, именува и обяснява сигналите на светофара; 	<p>Глобална тема: Отивам сам на училище</p> <p>Подтема 1: Знам безопасния път до училище Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описват, разпознават и разграничават отделните елементи на пътя: платно, тротоар, бордюр, банкет и опасните им места; • разпознават и именуваат участниците в движението; • описват със свои думи безопасния път от дома до училище. <p>Подтема 2: Знам и мога да пресичам безопасно Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описват и разграничават местата за пресичане и техните характеристики; • именуваат кой, къде и защо трябва да се движи; • формират умения за зрителна и слухова комуникация с другите 	<p>тротоар, платно, маршрут, бордюр, път, банкет, опасна част на тротоара, превозни средства, пешеходци, участници в пътното движение.</p> <p>пешеходна пътека, светофар, кръстовище, окомер, скорост.</p>	<p>На учениците да се даде възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разпознават и назовават основните елементи на пътя; • да обясняват предназначението на основните елементи на пътя; • да работят с учебно-помощна литература и дидактически материали; • да моделират пътни ситуации; • да се упражняват за движение по безопасен маршрут; • да наблюдават и коментират действието на светофар, поведението на пешеходците при преминаване през кръстовище; • да наблюдават и описват поведението на пешеходците при преминаване по 	<p>1. Български език и литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> • правилно записване, изговаряне и четене на основни понятия; • разширяване и обогатяване на активния речник. <p>2. Изобразително изкуство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • избор и оцветяване с подходящи цветове и форми на елементи на пътната среда; • апликиране на модели на елементи от пътна среда. <p>3. Физическа култура и спорт:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подвижни игри за ориентиране в посоките ляво, дясно;

<p>3. Аз и другите на пътя</p>	<p>- дефинира и обяснява предназначението на видовете пешеходни пътеки.</p> <p>Очакван резултат: <u>Разпознаване и именоване елементите на пътната среда в която се движи.</u></p> <p>Стандарт 3. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - именована другите участници в движението; - обяснява кой, къде и защо трябва да се движи. <p>Очакван резултат: <u>Разпознаване и именоване на участниците в движението</u></p>	<p>участници в движението;</p> <ul style="list-style-type: none"> • формират умения за избор на безопасно място за пресичане; • формират умения за самостоятелно и безопасно преминаване по пешеходна пътека през кръстовище. 		<p>пешеходна пътека;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се подготвят за самостоятелно движение по маршрут; • да следват и изпълняват инструкции 	<ul style="list-style-type: none"> • развитие на бинаурален слух; • периферно зрение; • овладяване на стартовия рефлекс. <p>1. Музикално възпитание:</p> <ul style="list-style-type: none"> • музикално подвижни игри за развиване на умения за безопасно поведение.
<p>4. Развитие на сензорна и моторно-двигателна активност</p>	<p>Стандарт 4. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изговаря правилно термините в ядра от 1 до 3; - развие бинаурален слух, периферно зрение, зрителна комуникация и окомер. - разграничава различните скорости на движение. <p>Очакван резултат: <u>Вербална и моторно-двигателна активност.</u> <u>Точна и адекватна реакция като пешеходец.</u></p>				

II КЛАС

III. Очаквани резултати		IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ			
Ядра на учебното съдържание	Основни резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия /по теми/	Контекст на учебното съдържание и дейности, извършвани от учениците	Възможности за междупредметни връзки
Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
1. Аз съм пътник в обществения транспорт	<p>Стандарт 1. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изброява задълженията си като пътник; - изброява правилата за безопасно качване и слизане в обществения транспорт; - описва опасните места вътре в обществените превозни средства и начините за предпазване от опасностите; - изброява безопасните места за него в лекия автомобил; - разбира и коментира етичните взаимоотношения между пътниците по време на пътуване. <p>Очакван резултат: <u>Безопасно поведение като пътник в обществен транспорт и лек автомобил.</u></p>	<p>Глобална тема: Отивам на училище с обществен транспорт</p> <p>Подтема 1: Знам къде и как да чакам автобус (обществено превозно средство)</p> <p>Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разпознават и именават основните видовете обществени превозни средства - автобус, тролейбус, трамвай, таксиметров автомобил; • разпознават и именават спирки на обществения транспорт и пътните знаци за означаването им; • описват опасните места на спирката; • прилагат алгоритми за безопасно поведение на спирка. <p>Подтема 2: Знам как да се държа като пътник в обществено превозно средство</p> <p>Учениците трябва да:</p>	пътник	<p>На учениците да се даде възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разширяват знанията си за обществените превозни средства, спирките и пътните знаци за тях; • да се упражняват в откриване на опасните места на спирките; • да наблюдават и анализират поведението на пътниците на спирките; • да работят с учебни тетрадки и др. нагледни материали; • да разпознават опасните за тях места вътре в обществените превозни средства; • да упражняват безопасно качване и заемане на подходящо място; • да упражняват своите задължения като 	<p>1. Български език и литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> • правилно записване, изговаряне и четене; • разказ по преживяване, по картина. <p>2. Физическа култура и спорт:</p> <ul style="list-style-type: none"> • игри за ориентиране и уточняване на посоките ляво и дясно. <p>3. Музика:</p> <ul style="list-style-type: none"> • музикално подвижни игри. <p>4. Изобразително изкуство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изобразяване на транспортни превозни средства, пътници и спирки.
2. Спирки на обществения транспорт	<p>Стандарт 2. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разпознава и именува 	<p>Учениците трябва да:</p>	спирки на транспортни средства за		

<p>3. Видове обществен транспорт</p>	<p>видове спирки и пътните знаци за тях;</p> <ul style="list-style-type: none"> - обяснява опасните места в зоната на спирките; - изброява опасностите при чакане на спирка, при приближаване на обществения транспорт и при качване в него; - изброява, обяснява и демонстрира правилата за безопасно пресичане пред/зад спряло превозно средство в зоната на спирка. <p>Очакван резултат: <u>Безопасно поведение на спирка за обществен транспорт</u></p> <p>Стандарт 3. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разпознава и именува видове превозни средства за обществен транспорт; - обяснява общото и различното между тях; - изброява и коментира опасните за него места в обществените превозни средства. <p>Очакван резултат <u>Умения за безопасно пътуване в различните видовете превозни средства за обществен транспорт</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • умеят да се качват безопасно в обществено превозно средство; • разпознават и заемат безопасно място; • се предпазват от опасните места в превозното средство; • спазват етични норми за поведение; • се предвижват и подготвят своевременно за слизане. <p>Подтема 3: Знам как да слизам и пресичам безопасно</p> <p>Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • умеят да слизат безопасно от обществено превозно средство; • обясняват опасностите при пресичане пред и зад спряло превозно средство; • прилагат алгоритми за безопасно пресичане. 	<p>обществен превоз, пътни знаци за спирки, чакане, качване, слизане</p> <p>автобус тролейбус, трамвай, такси-метров автомобил</p>	<p>пътници;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да упражняват начални етични взаимоотношения с другите пътници; • да обясняват опасностите при слизане от превозно средство; • да слизат безопасно от обществено превозно средство; • да познават опасностите пред и зад спряло превозно средство; • да се упражняват при пресичане пред и зад спряло превозно средство; • да прилагат точно алгоритъма за безопасно пресичане; • да наблюдават и коментират пресичането на други пътници; • да се упражняват във вербална и писмена активност. 	
--------------------------------------	---	---	--	--	--

III КЛАС

III. Очаквани резултати		IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ			
Ядра на учебното съдържание	Основни резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия /по теми/	Контекст на учебното съдържание и дейности, извършвани от учениците	Възможности за междупредметни връзки
Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
1. Параметри на пътното движение	<p>Стандарт 1. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изброява опасните места по пътя от дома до училището и обратно; - обяснява със свои думи понятията скорост, дистанция и интензивност на движението; - обяснява влиянието на скоростта, дистанцията и интензивността на движението върху безопасността на пешеходците. <p>Очакван резултат: <u>Самостоятелно определяне влиянието на параметрите на пътното движение за безопасността на пешеходци, велосипедисти и пътници в превозни средства.</u></p>	<p>Глобална тема: На пътя е опасно</p> <p>Подтема 1: По пътя до училище има опасни места. Как и по какво да ги позная?</p> <p>Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разпознават опасните места по пътя от дома до училището и обратно; • обясняват понятията опасна и безопасна скорост, дистанция и интензивност на движението; • разпознават и спазват пътните знаци за опасност в движението; • обясняват причините за настъпване на опасни ситуации и определят степента на виновност на участниците в тях; • анализират пътни ситуации с опасност за пешеходци, велосипедисти и пътници в превозни средства; 	<p>опасни места, скорост, дистанция, интензивност на движението, пътна ситуация</p> <p>пътни знаци, забраняващи движение на пешеходци и велосипедисти</p>	<p>На учениците да се даде възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да наблюдават в реална пътна среда влиянието на скоростта, дистанцията и интензивността на движението върху безопасността на различните участници в движението; • да упражняват преминаване през пътища с различна интензивност; • да разпознават пътните знаци и други средства за маркиране на опасни и безопасни пътни ситуации; • да преминават през подлез, надлез, пешеходна и велосипедна алея; • да упражняват алгоритми за безопасно пресичане на пътя на места. 	<p>1. Български език и литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> • правилно записване изговаряне и четене на основни понятия; • разширяване и обогатяване на активния речник. <p>2. Изобразително изкуство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • избор и оцветяване с подходящи цветове и форми на пътни ситуации; • изготвяне на план и схема на различни маршрути. <p>3. Математика:</p> <ul style="list-style-type: none"> • решаване на задачи за скорост, време и път. <p>4. Физическа култура</p>
2. Опасни пътни ситуации	<p>Стандарт 2. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разпознава опасните пътни ситуации при движението си от дома до 				

<p>3. Правила за безопасно движение по пътя</p>	<p>училището и обратно;</p> <ul style="list-style-type: none"> - разпознава пътните знаци, предупреждаващи за опасности по маршрута на неговото придвижване; - обяснява причините за настъпване на опасни ситуации и определя степен на виновност на участниците в нея. <p>Очакван резултат: <u>Разпознаване и предпазване от пътни ситуации, представляващи опасност за движението на пешеходци, велосипедисти и за пътниците в превозни средства.</u></p> <p>Стандарт 3. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разпознава пътните знаци за безопасни места за преминаване през пътя; - изброява безопасните места при движението си от дома до училището и обратно; - изброява алгоритми за безопасно поведение на пътя. <p>Очакван резултат: <u>Умения за безопасно движение като пешеходец, велосипедист и пътник в превозно средство.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • отбелязват върху маршрути опасните места по пътя си. <p>Подтема 2: Безопасните места на пътя? Мога да ги открия и да се движа там. Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обясняват значението на пешеходен подлез, надлез и пешеходна пътека за безопасността на движението на пешеходците; • разпознават безопасните места по пътя от дома до училището и обратно; • разпознават и спазват пътните знаци за безопасност в движението; • анализират поведението на различни участници в движението при пресичане през места, необозначени специално за преминаване на пешеходци; • прилагат алгоритми за безопасно поведение на пътя. 	<p>пешеходен подлез и надлез, пешеходна пътека, алея за велосипедисти, пътни знаци за безопасно движение</p>	<p>необозначени специално за преминаване на пешеходци;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да упражняват и демонстрират сигналите за извършване на маневри с велосипед; • да работят с учебно-помощна литература, дидактически материали и документи. 	<p>и спорт:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подвижни игри за ориентиране в посоките; • развитие на бинаурален слух; • периферно зрение; • овладяване на стартовия рефлекс. <p>2. Музикално възпитание:</p> <ul style="list-style-type: none"> • музикално подвижни игри за развиване на умения за безопасно поведение.
---	---	--	--	--	--

IV КЛАС

III. Очаквани резултати		IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ			
Ядра на учебното съдържание	Основни резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия /по теми/	Контекст на учебното съдържание и дейности, извършвани от учениците	Възможности за междупредметни връзки
Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
1. Регулировчик	<p>Стандарт 1. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разпознава знаците и сигналите на регулировчика; - разбира и обяснява значението им за безопасността движението на различните участници; - разбира и изпълнява бързо и точно сигналите, които се отнасят за него. <p>Очакван резултат: <u>Самостоятелно и безопасно преминаване през кръстовища, регулирани от регулировчис.</u></p>	<p>Глобална тема: Безопасно преминаване на пешеходци през кръстовища</p> <p>Подтема 1: Преминаване през кръстовище със светофар. Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изброяват видовете светофари и определят значението им; • разпознават светлинните сигнали и обясняват значението им за регулиране на движението на различните участници; • обясняват последиците от неспазване на сигналите на пътните светофари; • планират придвижването си, съставят и прилагат алгоритми за безопасно преминаване през кръстовище със светофар. <p>Подтема 2: Преминаване през кръстовище с регулировчик Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разпознават знаците и 	светофар, светофарна секция, автомобилен светофар, пешеходен светофар, режими на работа.	<p>На учениците да се даде възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да наблюдават действията на регулировчик; • да наблюдават действието на светофари; • да наблюдават и обясняват поведението на другите участници в движението при преминаване през различни кръстовища, регулирани с регулировчик, светофари и пътни знаци; • да коментират и анализират опасностите за пешеходците при пресичане на регулирано и нерегулирано кръстовище, • да описват и оценяват състоянието на пътната сигнализация 	<p>1. Български език и литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> • правилно записване изговаряне и четене на основни понятия; • разширяване и обогатяване на активния речник; • самостоятелни разсъждения. <p>2. Изобразително изкуство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • избор и оцветяване с подходящи цветове и форми на различни видове кръстовища. <p>3. Математика:</p> <ul style="list-style-type: none"> • измерване и изчисляване на скорост, време, път; • изчисляване
2. Пътни светофари	<p>Стандарт 2. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изброява видовете светофари и определя предназначението им; - разпознава светлинните сигнали и обяснява значението им за регулиране на движението на различните участници; - спазва сигналите за регулиране на движението. 	<p>Подтема 2: Преминаване през кръстовище с регулировчик Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разпознават знаците и 	регулировчик, знаци и сигнали на регулировчика		

<p>3. Пътни знаци за регулиране на движението на кръстовища</p>	<p>Очакван резултат: <u>Самостоятелно и безопасно преминаване през кръстовища, регулирани със светофари.</u></p> <p>Стандарт 3. Ученикът умее да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изброява пътни знаци по групи за регулиране на движението на различни кръстовища; - разпознава пътните знаци по име, форма и цвят и обяснява значението им; - спазва пътните знаци за регулиране на движението на различните видове кръстовища като пешеходец, велосипедист и пътник в обществено превозно средство. <p>Очакван резултат: <u>Самостоятелно и безопасно преминаване през кръстовища, регулирани с пътни знаци.</u></p>	<p>сигналите на регулировчика;</p> <ul style="list-style-type: none"> • обясняват значението им за безопасността на движението на различните участници; • обясняват последиците от неспазване на сигналите на регулировчика; • планират придвижването си, съставят и прилагат алгоритми за безопасно преминаване през кръстовище с регулировчик. <p>Подтема 3: Преминаване през кръстовище без регулировчик или светофар Учениците трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изброяват и класифицират според предназначението им пътните знаци за регулиране на движението на различните кръстовища; • разпознават пътните знаци по име, форма и цвят и обясняват значението им; • обясняват последиците от неспазване на пътните знаци; • планират придвижването си, съставят и прилагат алгоритми за безопасно преминаване през кръстовище без светофар и регулировчик. 	<p>пътни знаци, регулирано и нерегулирано кръстовище.</p>	<p>в района на училището и техния квартал;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да работят с учебно-помощна литература, дидактически материали и документи; • да планират и преминават самостоятелно през регулирано и нерегулирано кръстовище. 	<p>обиколка на квадрат, триъгълник, правоъгълник, кръг.</p> <p>4. Физическа култура и спорт:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подвижни игри за ориентиране в посоките; • развитие на бинаурален слух; • упражнения за откриване на далтонизъм; • овладяване на стартовия рефлекс. <p>5. Музикално възпитание:</p> <ul style="list-style-type: none"> • музикално подвижни игри за развиване на умения за безопасно поведение.
---	--	---	---	---	--

V. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ПО ПРИЛАГАНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебно-възпитателният процес по БДП в I – IV клас започва с конкретизиране целите на обучението на ниво ученик.

Конкретизацията трябва да бъде еднозначна и контролируема за да може целите да се използват за управление на познавателната дейност.

Препоръчва се използването на определена таксономия.

Като съдържание на обучението трябва да се използва конкретната пътна среда, в която живеят, играят и учат учениците.

Основните методи трябва да са активни, като се препоръчват: беседа, упражнения, демонстрация, наблюдения, моделиране и анализ на ситуации.

В тази възрастова група по равно да се застъпват индивидуалните средства за обучение (учебни тетрадки, индивидуални безопасни маршрути за движение, планове и схеми на населеното място и учебно-помощна литература за учителя) и груповите (табла, слайдове, диапозитиви, учебни филми, учебни площадки, реални пътни ситуации).

При реализиране на целите на възпитанието и обучението по БДП се препоръчват следните организационни форми за обучение: занятия в класната стая, в училищния двор, на най-близкото кръстовище или спирка на обществения транспорт, в кабинет по БДП, екскурзии.

Особено внимание в тази възрастова група да се обърне на "петминутката", която задължително трябва да се провежда в последния час и да се отразява в материалната книга.

По своята същност възпитанието и обучението по БДП трябва да е активно-действено, а не пасивно-съзерцателно. Ученикът трябва да е поставен в условията на ситуативно-моделно обучение, когато активно решава различни пътни ситуации или ги моделира по зададено начало или край. Ето защо използването на учебни тетрадки, раздавателен материал и други дидактически материали е задължително условие за ефективността на учебно-възпитателния процес.

Учебно-възпитателните цели трябва да бъдат реализирани напълно и еднозначно в рамките на конкретна познавателна структура, тъй като отделните занятия (обективно поради малкия брой часове) са разделени едно от друго с голям интервал от време.

Учителите, провеждащи възпитанието и обучението по БДП, трябва да умеят:

- да дефинират активно учебните цели;
- да подбират учебно съдържание, специфично за района на училището и квартала, в който живеят учениците;
- да управляват процесите на интеоризация и екстеоризация на предметните действия, които учениците трябва да извършат;
- да наблюдават, оценяват и управляват формирането на умения за безопасно поведение на всеки ученик.

VI. СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА УЧЕНИКА ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА В I - IV КЛАС

Крайната цел на възпитанието и обучението по БДП на учениците в тази възрастова група е изграждане на умения за безопасно поведение при движението им по пътищата.

Поради това точността и обективността на оценката на постиженията на учениците е много важна за тяхната мотивация в процеса на обучението им.

Постиженията на учениците в I - IV клас може да се оценяват чрез устна, тестова и други писмени форми на проверка съгласно чл.106, ал.2 от ППЗНП.

В първи клас превес се дава на устната проверка, тъй като децата още не могат да пишат свободно.

Във II, III и IV клас постепенно се прилагат останалите форми на проверка и оценка на знанията и уменията по БДП. Препоръчва се в тази възрастова група да се използват тестове. Те дават възможност на учителя за кратко време не само бързо и обективно да провери равнището на знанията на голям брой ученици и да ги оцени, но и да въвежда игрови и състезателни елементи в час.

Учителят може да използва няколко специфични форми и методи за оценяване поведението на учениците:

- демонстрация от учениците на безопасно поведение в различна пътна среда;
- ролеви игри, в които учениците са “учители” на други ученици;
- дидактически задачи, в които учениците имат възможност да анализират и коментират поведението (правилно или неправилно) на пешеходци, пътници в превозни средства и велосипедисти в различни реални пътни ситуации.

Възпитанието и обучението по БДП всеки срок завършва с писмена атестация, съдържаща оценка ДА или НЕ (възможно е и използването на рейтинг скали) за всяко знание и умение, посочено в стандартите на учебната програма за съответния срок. Атестацията е индивидуална и се прави за всеки ученик от класа в два екземпляра. Единият се предоставя на родителите, а другият остава в архива на училището.